

ד"ר מרדכי שומרון

דברים לזכרו של פרופ' יפתח בן אשר ז"ל

בשבת שמחת תורה נפטר יפתח בן אשר. ליבו הגדול לא עמד בידיעות המחרידות שהחלו להגיע מיישובי עוטף עזה והוא נדם. היכרותי עם יפתח החלה לפני עשרות שנים בגוש קטיף. יפתח, בן קיבוץ גבעת ברנר, הקים בנווה דקלים מרכז מחקר ומעבדה לחקר מדבריות החוף בישראל. יפתח היה איש אקדמיה מבריק, יצירתי ובעל חזון הן בתחום האישי הן בתחום המחקרי־אקדמי. הוא התמחה בתחום הפיזיקה של הקרקע ובאגרואקולוגיה וסייע רבות לקידום החקלאות בגוש קטיף. התפיסה הרווחת הייתה שלא ניתן לגדל בקרקע שהיא אינה קרקע חקלאית אלא חול דיונה, אולם יפתח בכישרונו הרב ובעזרת ידיעותיו המקצועיות הרחבות הוכיח פעם אחר פעם, כי ניתן לגדל בחולות ובהצלחה רבה. יפתח היה איש צנוע ועניו, בעל מידות אישיות נדירות. למרות שהיה פרופסור בעל שם עולמי ומוכר באוניברסיטאות רבות בעולם, אף פעם לא התבלט ולא חיפש כבוד או תהילה, אך ידע לעמוד על דעתו בכל התחומים הרבים בהם עסק. הוא היה אדם נוח לבריות ומצא תמיד שפה משותפת עם כל הסובבים אותו, גם כאשר היו ביניהם מחלוקות. יפתח אהב את הארץ ואת ההתיישבות בכל מאודו. תמיד היה מוכן להושיט עזרה לכל דבר שהיה קשור להתיישבות בארץ ישראל, ולא בכדי הקים את מכון המחקר החקלאי דווקא בנווה דקלים במרכז גוש קטיף. מעטים יודעים את תרומתו הרבה לחקלאי גוש קטיף בכלל ולחברת 'חסלט - עלי קטיף' בפרט. יפתח העמיד תלמידים רבים לתואר השני והשלישי והיה גאה בתלמידיו הרבים. בחדרו במכון למחקר היה ארון ובו עמדו עבודות הדוקטורט של תלמידיו. אני, אישית, חייב ליפתח תודה גדולה על הירתמותו לקידום לימודי האקדמיים. יפתח שסייע לי בלימודי לתואר השני בחקלאות, לא ויתר לי ועמד על כך שאשלים גם את לימודי הדוקטורט. זכיתי לעבוד במחיצתו יותר מארבעה עשורים ומעולם לא שמעתי מפיו טרזניה או ביקורת אישית. תמיד הקפיד להיות ענייני וישיר. יפתח, למרות שגדל בקיבוץ גבעת ברנר ובאדמתו נטמן, לא הסתיר את אהבתו להתיישבות בגוש קטיף וראה בה את החלוציות המודרנית. הייתה לו פתיחות והערכה רבה למסורת וליהדות. יום אחד הייתי בסיור בצפון באזור הכנרת. יפתח התקשר אליי בעניין נושא חקלאי כלשהו ובדרך אגב שאל היכן אני נמצא. עניתי לו שאני נכנס כעת לבית העלמין של המושבה כנרת. יפתח התרגש ואמר לי שאביו נקבר בבית העלמין שנים מספר לפני כן וביקש שאגש לקבר של אביו ואתפלל על קברו 'את מה שאתם הדתיים יודעים שצריך לומר ליד הקבר'. לא הופתעתי, ומובן שמילאתי את בקשתו. יפתח יקירנו, הלכת מעימנו בטרם עת. עוד נכוננו לך אתגרים ומשימות רבות, אך ליבך הגדול שהיה מלא באהבת המשפחה הענפה שכה אהבת, ובאהבת הארץ שזרמה בעורקיך - נדם.

נזכור אותך לעד!